

[Undervisningsministeren.]

har over for uddannelsesproblemet. Det må kunne animere de unge til at yde deres bedste indsats for, at den investering, som her foregår, skal vise sig i det lange løb at være fordelagtig for hele samfundet — for de unge selv først og fremmest, men også for samfundet som helhed. Det er meget lykkeligt, at vi efter de mange forhandlinger er nået til et resultat, vi står samlet om, og det resultat, vi er nået til, kan vi sagligt godt stå ved. Det betyder en forøgelse af den støtte, der hidtil har været ydet, af ganske væsentlig størrelse.

Jeg synes ikke, vi skal diskutere længere det skattelovsforslag, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen godt ved ikke kan vedtages her. Det blev drøftet så grundigt, da forslaget var til anden behandling, og der blev dengang anført vægtige argumenter for ikke at tiltræde forslaget, som er fremsat af venstre og de konservative, om at gå skattevejen. Jeg synes ikke, vi nu skal gøre noget skår i glæden over det, vi er fælles om at have opnået, ved at diskutere et forslag, som ganske vist hænger sammen med det, vi drøfter nu, men som dog alligevel ikke har en sådan forbindelse med lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond, at der kan være grund til at drøfte dette spørgsmål videre ved denne lejlighed.

At der er andre unge, vi skal være opmærksomme på end dem, der nu kommer ind under uddannelsesfonden, er jeg ganske enig i. Jeg tror, vi for disse andres unges vedkommende må tage sagen op til selvstændig løsning og se at finde veje for at komme de grupper af unge til hjælp, som ikke falder ind under den lovgivning vi her har beskæftiget os med.

Jeg skal anbefale tinget at stemme for lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond. Jeg tror, man skal afstå fra en yderligere diskussion om venstres og de konservatives lovforslag om skattelempelser til fremme af uddannelsen, som der allerede er taget standpunkt til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til lov om ændring i lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed

vedtoges enstemmigt med 147 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændringer i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Om skattelempelser til fremme af uddannelsen) [af Ninn-Hansen m. fl.].

forkastedes med 90 stemmer mod 61; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslaget var hermed bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov. (Ungdomsfængsel, betingede domme m. v.).

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3903, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 953).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3903, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 953).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i loven om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3903, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 953).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Else-Merete Ross: Det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen beklagede ved anden behandling af de foreliggende lovforslag, at han måtte tale til en næsten tom folketingsaal. Også jeg beklager, at de fleste af de ærede medlemmer af forskellige grunde var forhindret i at være til stede i salen.

Fire af partierne havde hver to ordførere. Jeg er klar over, at § 225, stk. 4, i straffeloven, som diskussionen hovedsagelig drejede sig om, har været drøftet i partigrupperne, og at den enkelte gruppe er blevet gjort bekendt med sine to ordføreres divergerende synspunkter. Jeg tror alligevel, at det ville have været af betydning for alle det høje tings medlemmer at være bekendt med andre partiers ordføreres argumenter, så de tydeligere havde hørt, hvor stor usikkerhed der hersker angående virkningen af § 225, stk. 4. Om det ville have påvirket deres stemmeafgivning, kan jeg naturligvis ikke udtale mig om.

Der var meget vægtige indlæg imod indførelsen af § 225, stk. 4, men jeg må i sandhedens interesse sige, at også indlæggene for indførelsen havde megen vægt. De overbeviste dog ikke mig om det forsvarlige i at kriminalisere en gruppe medborgere, hvis handlinger indtil nu ikke er blevet opfattet som kriminelle, og de overbeviste mig heller ikke om, at vi ved denne udvidelse af straffelovens rammer vil kunne beskytte ret mange 18—21-årige, hvorimod jeg er overbevist om, at vi giver et stort antal af de dårligste unge et våben i hænde, som letter dem vejen ind på en kriminel løbebane til skade for dem selv og til skade for de mennesker, de vil øve pression over for.

Da jeg betragter ungdomsprostitution som et socialpolitisk problem mere end et kriminalpolitisk problem, ønsker jeg den bekæmpet med sociale foranstaltninger af en ganske anderledes intensiv art end dem, der hidtil er taget i anvendelse. For mig er denne paragraf et tilbageskridt, som jeg ikke ønsker at medvirke til, og selv om der

er andre paragraffer i straffelovsforslaget, som jeg kan tilslutte mig, kan deres indførelse ikke opveje dette. Det ville stride imod min samvittighed at stemme for indførelse af § 225, stk. 4, og derfor vil jeg stemme imod hele lovforslaget. Min gruppe var enig med mig i at stemme imod § 225, stk. 4, ved anden behandling. Her ved tredje behandling angående vedtagelse af hele lovforslaget står min gruppe delt.

Arne Bertelsen: Forhandlingerne i forgårs om ændringer i straffeloven afslørede, at den højtærede justitsminister og et flertal i folketinget mener, at man kan forføres til homoseksualitet i aldersklassen 18-21 år. Det undrer mig, at så mange her ikke har været sikre på deres køn i den aldersklasse eller anser andre for at være omvendelige på dette tidspunkt. I betragtning heraf er det helt uforståeligt, at flertallet også mener, man skal være stemmeberettiget og valgbar i 21 års alderen, men måske mener dette flertal, at såvel kønsbevidsthed som politisk bevidsthed udvikler sig ganske akut på 21 års fødselsdagen.

Naturligvis skal folketinget støtte alle erhverv, og det er vel derfor, man nu vil forlænge varigheden af trækkerdrengenes pengeafpresningserhverv med yderligere 3 år. Da mindretallets indstilling er nedstemt, må man nødvendigvis stemme imod hele lovforslaget ganske som det ærede medlem fru Else-Merete Ross.

Skønt enhver, som var til stede i denne sal i onsdags, ved, at jeg talte de homofile medmenneskers sag — en gruppe mennesker, som omfatter lige så mange dygtige og intelligente folk som de heteroseksuelle — har skæv citering i en del af pressen medført, at mange har fået det indtryk, at jeg havde udnævnt homoseksuelle til psykopater. Jeg fatter ikke, hvordan det kan lade sig gøre. Jeg sagde, at voksne unge mennesker, som har været trækkerdreng, og som senere viser sig at være psykopater eller kriminelle, er ikke blevet det, fordi de har mødt homoseksuelle. Jeg har aldrig, som det er skrevet i dagbladet Aktuelt, sagt, at man blev homoseksuel, fordi man var psykopat. Jeg synes, at den del af pressen, som har citeret mig på den måde og er årsag til mange bitre henvendelser til mig, skylder mig og sandheden at rette denne citering.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Må jeg takke udvalget for den enstemmige indstilling vedrørende forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje og vedrørende forslag til lov om ændring i loven om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m. Jeg vil dernæst gerne takke udvalgets flertal for indstillingen vedrørende forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov.

Jeg har naturligvis ingen ret til at udtrykke forbavselse over, at det ærede medlem fru Else-Merete Ross ikke har villet lade sig overbevise af den diskussion, vi har haft, og at det ærede medlem heller ikke har villet acceptere den afgørelse, tinget traf med betydelig stemmeflerhed ved afstemningen i onsdags. Men jeg vil gerne have lov til at sige til det ærede medlem, at mig forekommer det, at det ærede medlem lægger mere vægt på bestemmelsen i § 225, stk. 4, sammenlignet med hele lovkompleksets indhold, end jeg synes er rigtigt. Det ærede medlem er enig i de øvrige bestemmelser i et temmelig omfattende lovforslag — lad mig blot eksempelvis nævne, at dette lovforslag indebærer så væsentlige ændringer som indførelse af en kombination af vilkår vedrørende børne- og ungdomsforborg med et vilkår om betaling af en af retten godkendt bøde, en bestemmelse, som skulle tjene til at effektivisere disse tiltalefrafald.

Jeg kan også pege på de ændringer, der sker i forbindelse med bestemmelserne om ungdomsforborg, bl. a. prøveløsladelse, og lad mig pege på den principielle nydannelse, lovforslaget indeholder vedrørende de betingede domme.

Jeg kan også nævne, at lovforslaget på flere punkter afskaffer lovbestemte minimumsstraffe, og at der indføres en kombination af betingede og ubetingede straffe, alt sammen ting, der efter mit skøn indebærer væsentlige kriminalpolitiske fremskridt. Det kan naturligvis ikke hindre, at det ærede medlem mener, at alt dette vejes op af denne enkelte bestemmelse, men når det ærede medlem taler om, at hun foretrækker sociale foranstaltninger i bekæmpelsen af denne ungdomsprostitution, kommer dette synspunkt vel næppe ind i billedet i forbindelse med netop denne bestemmelse. Jeg har vanskeligt ved at se, hvilke sociale foranstaltninger der kunne

erstatte en bestemmelse, som er vendt imod ældre homoseksuelles tilbud om penge til de 18—21-årige.

Til det ærede medlem hr. Arne Bertelsen har jeg ikke så forfærdelig mange bemærkninger at gøre. Det ærede medlem øser jo, som jeg sagde ved anden behandling, af sin rige lægelige erfaring, men jeg vil dog gerne have lov til at gøre det ærede medlem, som tager meget flot på dette, opmærksom på, at der jo er fremtrædende lægekyndige i de nordiske lande, der ikke har samme opfattelse som det ærede medlem, specielt ikke når det drejer sig om personer, der er biseksuelle. Jeg overlader imidlertid kampen til de lægelige autoriteter; den skal nok blive hidsig.

Må jeg endelig have lov til at nævne, at jeg læste en meget interessant ledende artikel i dagbladet Politiken for i forgårs. Den er betitlet „En grim lov“, og jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere indledningen. I denne står der:

„Justitsminister Hækkerups forslag om at forhøje aldersgrænsen for udøverne af den homoseksuelle prostitution fra 18 til 21 år i den forstand, at det fremtidig vil være strafbart at inddade sig med personer under sidstnævnte alderstrin, fik et folketingsflertal med sig under anden behandling i går og kan altså forventes ophøjet til lov.“

Hvordan tror man at Politikens jævne læsere opfatter denne mundfuld — ikke et ondt ord om Politikens læsere, jeg hører for mine synders skyld selv med til dem — men hvordan tror man, at den jævne læser, som ikke i enkeltheder har fulgt denne debat, må læse denne indledning til artiklen? Tror lederskribenten, at det bliver opfattet på anden måde, end at denne lovbestemmelse kriminaliserer ethvert homoseksuelt forhold til en person under 21 år? Og er det en fair fremstilling? Jeg synes det ikke, og jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at når jeg læser resten af artiklen, må jeg få det indtryk, at man bevidst sigter imod, at den opfattelse skal brede sig. Jeg skal i øvrigt ikke polemisere imod artiklens øvrige indhold. Over for så megen bedreviden, fremsat i en så tendentios form og på en så arrogant måde, preller enhver argumentation af. Jeg tør måske tilføje, at dagbladet Dagens Nyheder, som altså udkom i går,

[Justitsministeren.]

fulgte sin kampagne imod bestemmelsen i § 225, stk. 4, op med et indlæg fra en, som det hedder, kendt jurist; han har øjensynlig ikke haft ønske om at blive mere kendt, for han optræder anonymt, men lad det nu være. Også denne artikel indeholder aldeles afgørende misforståelser bl. a. på det afgørende punkt, hvor denne anonyme forfatter hævder, at vi herved kriminaliserer ethvert traktament af en mindreårig homoseksuel. Den, der ønsker at deltage i en offentlig debat om væsentlige samfundsmæssige anliggender, må dog have pligt til at sætte sig ind i, hvad det drejer sig om. Men i anledning af den kampagne, der øjensynlig føres i en del af den københavnske presse — også fordi den føres på den måde, at mine, det vil sige folketingsflertallets motiver i denne sag drages i tvivl — vil jeg gerne sige, at der er ingen af os, der drømmer om at lægge hindringer i vejen for de homofile tilværelse. De må leve deres liv, som de vil, og i det forslag, der er fremsat, er der intet, der sigter imod at gå denne befolkningsgruppe for nær. Vi har intet ønske derom. Jeg gør opmærksom på, at denne bestemmelse er snævert begrænset rettet imod et formentlig lille mindretal af de homofile. Denne bestemmelse sigter ikke imod at ramme dem i almindelighed; den sigter imod, og den vil i praksis alene ramme et aktivt udnyttelsesagtigt forhold på gade- og restaurationsprostitutionens områder. Dette har jeg ønsket at sige, fordi det forekommer mig urimeligt i diskussionen at tillægge os motiver og indstillinger, vi ikke har.

Aksel Larsen: Jeg ønsker at sige i anledning af den diskussion, som ved denne behandling er påbegyndt af det ærede medlem fru Else-Merete Ross, at mit partis stilling til den omstridte bestemmelse i lovforslaget er jo klar, og den er taget efter indgående drøftelser i min gruppe. Det er rigtigt, at vi ikke alle havde lejlighed til at være til stede ved anden behandling, men vi er aldeles udmærket klar over, hvad der skete. Vi beklager meget, at lovforslaget på dette punkt har fået en yderst uheldig affattelse, men på den anden side er der en hel del andet i lovforslaget, som gør, at man må være betænkelig ved at stemme imod det.

Vi har ikke haft tid til at drøfte vor stillingtagen ved tredje behandling, og jeg ved ikke, hvorledes vor gruppes øvrige medlemmer vil stemme, om de vil stemme for eller imod eller helt undlade at stemme. Jeg for mit vedkommende agter at stemme for lovforslagets ophøjelse til lov, men det betyder ikke, at jeg ikke er utilfreds med, at den nævnte bestemmelse er kommet ind i lovforslaget.

Finn Poulsen: Under hensyn til, at den ændring, der er sket i § 225, er af så alvorlig art, som den bedømmes af den gruppe i mit parti, der er enig med mig, skal jeg, selv om en række af de øvrige ændringer i og for sig kunne accepteres, anbefale at stemme imod lovforslaget.

Vagn Bro: Ja, jeg havde slet ikke tænkt, at jeg skulle tage ordet. Vi har jo vekslet synspunkter og stemt om de enkelte bestemmelser, og jeg må for mit vedkommende forundre mig over, at man ved en lovgivning, der indeholder så mange ting, som vi alle kan være enige om — efter min mening efter en diskussion ført på et fuldkommen rigtigt grundlag — vil benytte en personlig uoverensstemmelse om en enkelt paragraf til at gå imod hele lovforslaget, og jeg tillader mig at anbefale at stemme for de tre foreliggende lovforslag.

Poul Møller: Vi førte jo en lang og indgående debat om denne sag ved lovforslagets anden behandling, og som det vil erindres, blev ændringsforslaget om bortfald af § 225, stk. 4, forkastet med 92 stemmer mod 62. Der blev derimod fremsat forskellige udtalelser ved anden behandling af dem, der stemte for, som måtte forstås således, at man ønskede en meget indskrænket fortolkning af den bestemmelse, og den højtærede justitsminister har været inde på både ved anden behandling og i dag, at det, man havde i tankerne, kun var gade- og restaurationsprostitution.

Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Grenå) sagde ved anden behandling, at han ville i og for sig være betænkelig ved forslaget, men kunne støtte det, idet han gik ud fra, at det, man særlig ville ramme, var forførelse af unge mennesker på indtil 21 år, der ikke forinden havde været

[Poul Møller.]

prostituerede. Jeg synes, det kunne give anledning til, at man fandt ud af, om bestemmelsen var formuleret i overensstemmelse med den fortolkning, man gav udtryk for ved anden behandling. Den højtærede justitsminister vil sikkert give mig ret i, at hans indskrænkende fortolkning ikke er fastlagt i selve lovteksten og ikke kan udledes heraf. Der har derfor været al mulig anledning både for det ærede medlem hr. Poul Hansen (Grenå), for den højtærede justitsminister og for andre, der har haft betænkeligheder, til at gennemgå denne bestemmelses formulering efter lovforslagets anden behandling. Men vi ser tværtimod nu, at udvalget har afgivet tillægsbetænkning samme dag, som lovforslaget var til anden behandling, nemlig den 17. maj. Man har altså villet haste det igennem, og man kan vel næsten gå ud fra, at bestemmelsen ikke er blevet behandlet yderligere i udvalget efter den afstemning, der fandt sted på tværs af alle partilinjere.

Ud fra dette synspunkt — idet jeg i øvrigt ikke underkender de andre ændringer, der er foretaget i den borgerlige straffelov — mener jeg det havde været en opgave nu at undersøge, om man ikke kunne finde en formulering, der kunne tilfredsstille den indskrænkende fortolkning af bestemmelsen, som visse medlemmer blandt flertallet har givet udtryk for. Men da jeg må mene, at man ikke på den korte tid har kunnet nå at underkaste bestemmelsen en virkelig indgående drøftelse efter afstemningen ved anden behandling, inden man nu 2 dage efter ønsker lovforslaget vedtaget af folketinget ved tredje behandling, vil jeg anbefale de ærede medlemmer at stemme imod den strafskærpselse, som er foreslået i borgerlig straffelov, og altså stemme imod lovforslaget som helhed.

Thestrup: Det er min opfattelse, at en indskrænkende fortolkning af bestemmelsen fuldstændig kan støttes på bestemmelsens ordlyd, navnlig på ordene „skaffer sig“ forbindelse med de pågældende. Jeg vil derfor anbefale at stemme for dette lovforslag, for lovforslaget om ændringer i lov om rettens pleje og for forslag til lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov.

K. Axel Nielsen: Uanset at straffelovens § 225 ved anden behandling fik en udformning, som jeg ikke er tilhænger af, og som jeg gik imod ved anden behandling, mener jeg under hensyn til de store fremskridt, der indeholdes i lovforslaget, og som den højtærede justitsminister har redegjort for, at vi bør stemme for alle 3 lovforslag.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg vil blot gøre en ganske enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Poul Møller, nemlig den, at såvel denne lovbestemmelses forhistorie, for hvilken jeg omhyggeligt har gjort rede, som lovbestemmelsens indhold berettiger til den indskrænkende fortolkning, jeg har givet af den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov. (Ungdomsfængsel, betingede domme m. v.)

vedtoges med 129 stemmer mod 32; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændringer i lov om retsens pleje

vedtoges med 154 stemmer mod 4.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændring i loven om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m.

vedtoges enstemmigt med 155 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om boligbyggeri.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3840, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 943).